

Iovițoni și alții împotriva României (dec.) – nr. 57583/10

Decizia din 03.04.2012 [Secția a III-a]

Art. 1 din Protocolul nr. 1

Art. 1 § 1 din Protocolul nr. 1

Bunuri

Taxă de poluare pentru automobilele de ocazie importate dintr-un stat membru al Uniunii Europene : *inadmisibilă*

În fapt - Reclamanții, dorind să înmatriculeze în România automobile cumpărate din străinătate, din state membre ale Uniunii Europene, au avut de plătit pentru înmatriculare o taxă pe poluare în temeiul Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 50/2008 în versiunea inițială. După ce au achitat taxa pentru efectuarea înmatriculării, reclamanții au declanșat mai multe procese pentru restituirea taxei, considerând-o contrară dreptului Uniunii Europene aplicabil direct în dreptul român, în special art. 110 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) care reglementează libera circulație a mărfurilor, întrucât afecta exclusiv automobilele importate. Acțiunile în justiție ale reclamanților au fost respinse de instanțele interne.

În drept

Art. 1 din Protocolul nr. 1: O creanță împotriva statului având ca obiect o taxă percepută nejustificat este considerată drept o valoare patrimonială și poate deci să constituie un „bun” în sensul primei teze a art. 1 din Protocolul nr. 1. Mai precis, atunci când o asemenea taxă este percepută contrar dreptului Uniunii Europene, se ridică o problemă din perspectiva art. 1 din Protocolul nr. 1 (a se vedea *S.A. Dangeville împotriva Franței*, nr. 36677/97, 16 aprilie 2002, Nota de informare nr. 41). În speță, Curții îi revine sarcina de a verifica dacă reclamanții aveau, în momentul sesizării instanțelor interne, o „creanță suficient de individualizată pentru a fi exigibilă” în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1 ca urmare a taxei pe poluare pe care au fost obligați să o plătească și care a fost declarată contrară dreptului Uniunii Europene, fiind în mod indirect discriminatorie, în hotărârea *Tatu* (Cauza C-402/09) a Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) din data de 7 aprilie 2011. Instanțele interne, care s-au pronunțat înaintea hotărârii menționate anterior, au răspuns negativ cu privire la acest aspect.

Norma aplicabilă din dreptul Uniunii Europene, astfel cum a fost identificată de CJUE, este articolul 110 TFUE, care „are drept obiectiv asigurarea liberei circulații a mărfurilor între statele membre în condiții normale de concurență” și „vizează eliminarea oricărei forme de protecție care poate decurge din aplicarea unor impozite interne discriminatorii față de produsele provenind din alte state membre”. În acest caz este vorba despre o normă cu un caracter mult mai general decât norma aplicabilă în cauza *S.A. Dangeville* care institua o scutire de la plata TVA pentru o anumită categorie de activități comerciale. Este adevărat că interpretarea dată de CJUE unei reguli de drept al Uniunii Europene are rolul de a lămuri și de a preciza sensul și efectele acestei reguli, astfel cum trebuia sau ar fi trebuit să fie înțeleasă și aplicată de la momentul intrării sale în

vigoare. Totuși, înainte de hotărârea *Tatu*, practica instanțelor naționale a oscilat cu privire la chestiunea de a ști dacă ordonanța de urgență a guvernului era sau nu conformă cu principiul liberei circulații a mărfurilor. Rezultă că răspunsul la această chestiune juridică nu era evident, ceea ce de altfel a făcut necesară intervenția CJUE. Prin urmare, Curtea nu poate accepta așa ușor ideea că înainte de 7 aprilie 2011 reclamantii își întemeiau dreptul de creanță pe o normă comunitară perfect clară, precisă și direct aplicabilă. Fără a fi vorba de o atitudine arbitrară, Curtea nu poate cunoaște erorile de fapt și de drept comise de instanțele interne, cărora le revine în primul rând sarcina de a interpreta și de a aplica dreptul intern. Astfel, Curtea nu poate concluziona că hotărârile atacate de reclamantii în speță sunt în mod vădit nerezonabile sau arbitrare. Rezultă că art. 1 din Protocolul nr. 1 nu este aplicabil.

Concluzie : inadmisibilă (incompatibilitate *ratione materiae*).

Art. 14 din Convenție coroborat cu art. 1 din Protocolul nr. 1 : În privința acuzațiilor de discriminare, dat fiind că reclamantii nu pot fi considerați titulari ai unui „bun” sau ai unei „creanțe suficient de individualizate pentru a fi exigibilă” în sensul jurisprudenței Curții, aceste capete de cerere nu intră sub incidența art. 14 din Convenție coroborat cu art. 1 din Protocolul nr. 1.

Concluzie : inadmisibilă (incompatibilitate *ratione materiae*).